

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dissertatio Theologica, Ad Mentem S. P. Avgvstini, De
Radice Intolerabilivm, scandalosarum, & in praxi
perniciosarum propositionum, à summis Pontificibus
Alexandro VII, & Innocentio XI. damnatarum**

Schweitzer, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1679

Dividitur primò Ignorantia in vincibilem & invincibilem; cum qua divisione non coincidit divisio Austiniana in ignorantiam secundùm voluntatem & neceßitatem, sive in ignorantiam potentis, sed non ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38917

PARAGRAPHUS PRIMUS.

*An omnis ignorantia invincibilis excuset à peccato
secundum Augustinum?*

INter vitæ hujus misérias non minima est profunda & periculosa agendorum & fugiendorum ignorantia, & pœnalis cœcitas, quam *habitans in excelsis in silentio Deus solus magnus lege insatigabili*, ut Augustinus ait lib. 1. Confess. c. 18. *spargit super illicitas cupiditates*. Dari autem peccata ignorantiae, nemo dubitare potest. Id enim sacra Scriptura, & sancti Patres testantur. Audiamus S. Augustinum lib. 1. de peccat. merit. c. 36. dicentem: *An nullum est ignorantie malum, & ideo nec purgandum? & quid ait illa vox: Delicta juventutis meæ, & ignorantiae meæ ne memineris? etsi enim damnabiliora peccata sunt, quæ à scientibus committuntur, tamen si ignorantie peccata nulla essent, hinc non legeremus, quod commemoravi: Delicta juventutis meæ, & ignorantiae meæ ne memineris?*

Solet dividi ignorantia à Scholasticis primò in invincibilem, & vincibilem. Invincibilem vocant, quæ nulla industria, aut studio humano superari potest; sive, quæ nullo modo est voluntaria. Vincibilis dicitur, quæ adhibito studio & diligentia potest vinci,

ci, sive quæ aliquo modo est voluntaria, videlicet vel per se, vel per accidens, secundum S. Thomam qu. 3. de malo, a. 8. est quæ semper peccatum, si sit eorum, quæ aliquis scire tenetur. quod addo; quia si scire non teneatur, dicitur potius nescientia, quam ignorantia, vel ignorantia negationis, ut alii loquuntur. Per se dicitur ignorantia voluntaria, quando aliquis vel directè vult ignorare scientiam, ne retrahatur à peccato; vel indirectè, quando non adhibet studium ad cognoscendum ea, quæ cognoscere debet, id quæ vel simpliciter, & secundum omne tempus, vel in aliquo casu, ut loquitur S. Thomas. Per accidens dicitur voluntaria, quando aliquis directè, vel indirectè vult aliquid, ad quod sequitur ipsum ignorare. Sic ebrius vult superflue vinum bibere, per quod privatur usu rationis, & aliqui negligunt repellere insurgentes passionis motus, qui per crescentes ligant rationis usum in particulari eligibili. Divisio ignorantia, quâ ab Augustino dividitur in ignorantiam secundum necessitatem, & voluntatem, sive in ignorantiam volentis, & non potentis intelligere; & potentis, sed non volentis, posset videri coincidere cum præcedente, sed spectatâ mente S. Patris, est diversa. Necessitas enim duplex est; nempe absoluta, & ex suppositione. Absoluta tollit omne voluntarium: non verò necessitas ex suppositione. Si enim causa suppositionis sit voluntaria, est ignorantia voluntaria. Talis ignorantia, sive mentis cæcitas est, quam causat inordinatus creaturarum amor, quæ non tam studio, quàm mutatione amoris vincitur: nisi enim amor

per-

perversus mutetur, non potest intellectus nisi erroneum de rebus agendis formare iudicium. Unde in hac ignorantia miscetur involuntarium voluntario. Ratio voluntarii provenit à causa voluntaria, id est, ab amore inordinato libero, qui causat errorem, quo præveniente liberè concludit intellectus, hic & nunc esse operandum. Involuntarium in hoc consistit, quod necesse sit, durante illo inordinato amore, voluntatem præveniri aliquo errore, ex quo concluditur, aliquid esse agendum, & sic peccatur.

Secundò solet dividi ignorantia in ignorantiam facti, qua in facto aliquo ignoratur illud, ob quod factum lege comprehenditur, & in ignorantiam juris, qua ignoratur jus sive lex, quæ solet subdividi secundum diversitatem juris, quod vel est jus naturale, vel divinum positivum, vel humanum &c.

Jansenius Episcopus Iprensis docuit, ignorantiam invincibilem, sive ignorantiam secundum necessitatem absolutam non excusare à peccato, & hanc esse mentem S. Augustini. Sic enim loquitur lib. 2. de statu naturæ lapsæ. c. 4. *Gigantea occurrit moles, & ut videtur nodus insolubilis, ut ex invincibili ignorantia peccatum possit proficisci. Quis enim capiat, ut homo in eo peccet, quod nequè scit, nequè scire potuit, nec voluntate sua sive volente, sive torpescente talis ignorantia causam dedit? huiusmodi enim peccata, jam non erunt ne quidem voluntaria, quod ad peccati rationem omnino necessarium est, sed necessaria. Et quis credat tale portentum, doctissimum sanctissimumque virum docuisse? si te, benigne lector, ista difficultas forte movet, projectò movet & me. Non tamen ita, ut vel dubitem, doctrinam istam*

Augustinum tradidisse, vel in ea tradenda fluctuasse, vel hallucinatum esse, sed potius ut obstupescam, & exhorrescam profunditatem iudiciorum Dei. Certissimum est enim, quantum excussis magno labore diligentiaque principis Augustini, & anfractibus doctrinae ipsius iudicare licet, hoc Augustinum, hoc Hieronymum, hoc Concilium Palatinum sine ulla fluctuatione, ut rem in Catholica Ecclesia extra omnem controversiam, tanquam in scripturis traditam docuisse.

Respondeo & dico, omnis ignorantia invincibilis legis excusat à peccato, & à poena peccati, secundum S. Augustinum.

Probatur prima pars ex lib. 3. de lib. arbit. c. 19. ubi S. Pater ait: Non tibi deputatur ad culpam quod invitus ignoras &c. sed qui laborat ignorantia invincibili, & ex illa operatur, ignorat omnino invitus ergo ei non deputatur ad culpam. Probatur minor: quia ignorantia invincibilis est omnino involuntaria respectu illius, qui illa laborat, sive est ignorantia secundum necessitatem absolutam; si enim ullo modo esset voluntaria sive libera, posset homo eam vincere; quia hoc quisquam in potestate sua habere dicitur, quod si vult facit, & si non vult, non facit, ut inquit S. Augustinus, lib. de spirit. & lit. c. 3. Sed homo neque studendo, neque alio modo ignorantiam invincibilem superare potest: ergo &c.

Dices, ignorantia invincibilis est voluntaria voluntate capitis, quia est effectus peccati primi hominis, in quo fuimus, & cum quo omnes peccavimus. Respondeo ex hoc tantum sequi, quod sit poena peccati primi hominis, non autem quod sit peccatum, quia